

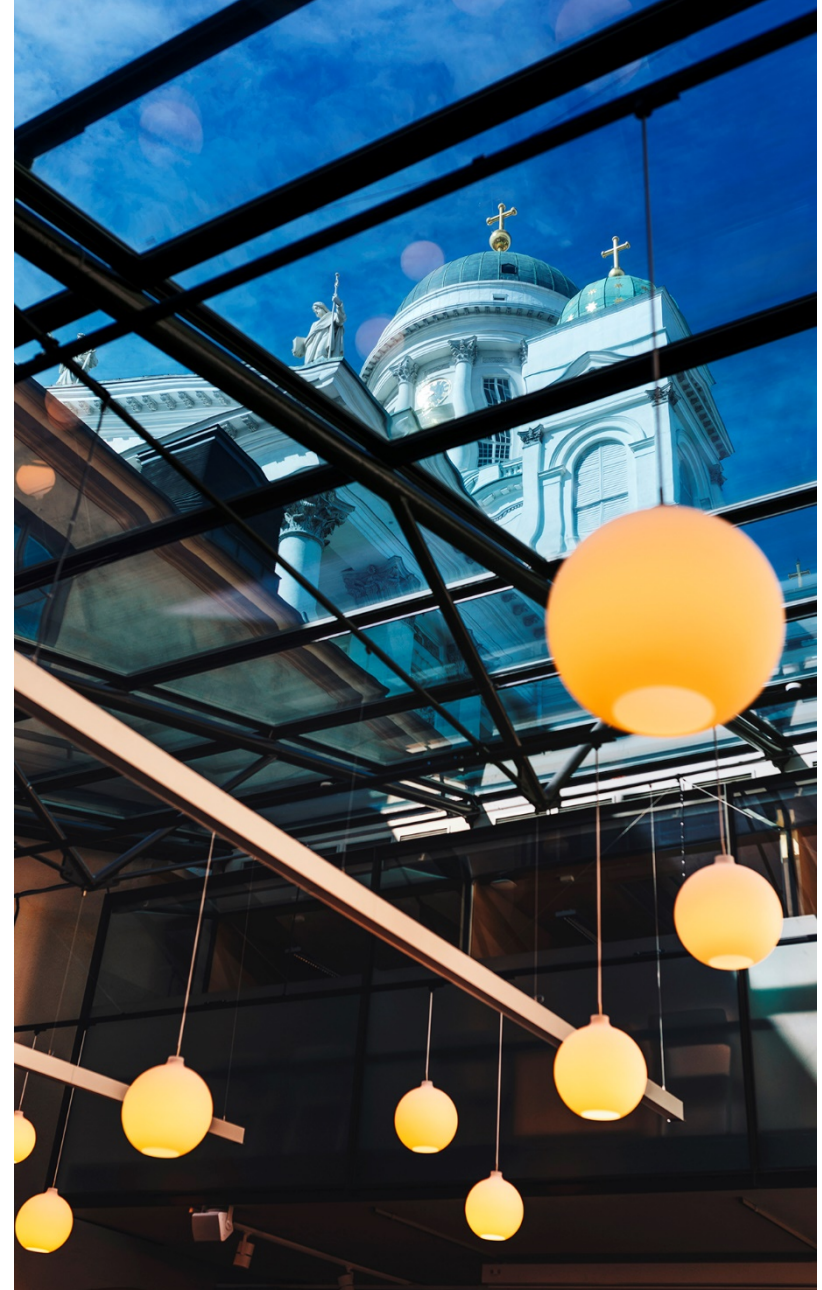


FIN-FSA
FINANSSIVALVONTA

Finanssivalvonnan lehdistötilaisuus 16.3.2021

Lehdistötilaisuus 16.3.2021

- Finanssisektorin riskit
- Suomen pankkisektorin luottoriskit
- Valvottavien tila ja riskit
- Some ja sijoittaminen

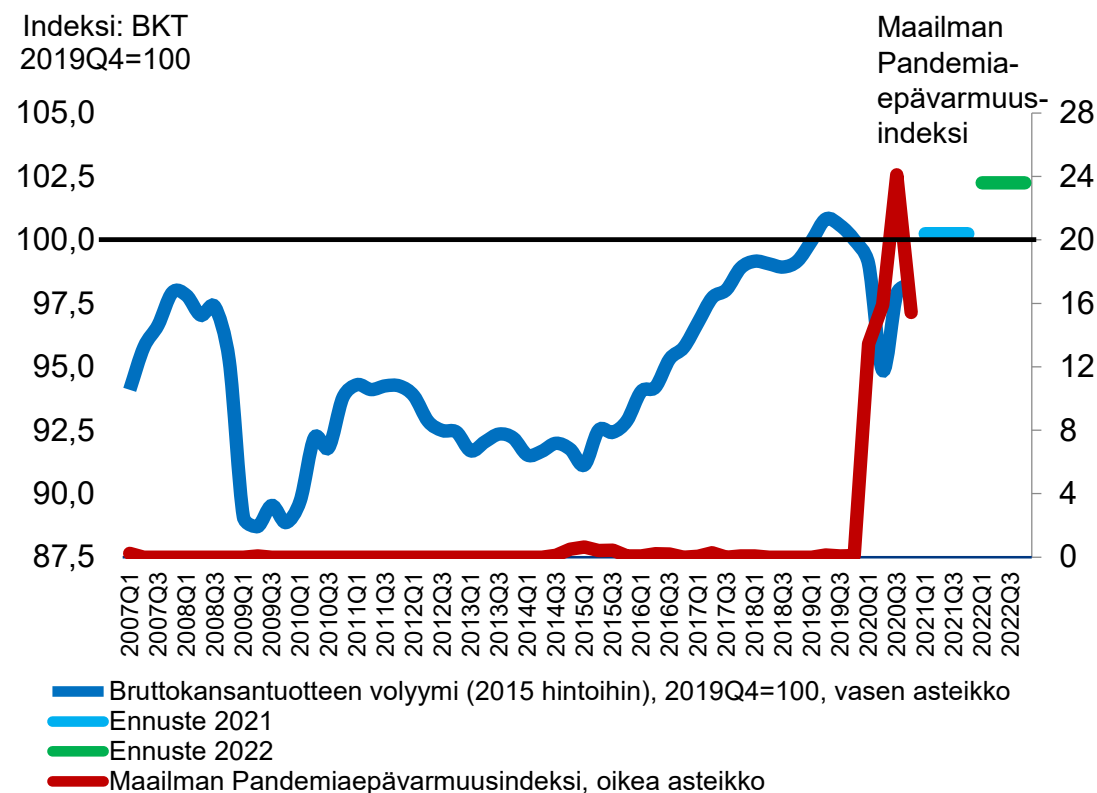


Finanssisektorin riskit



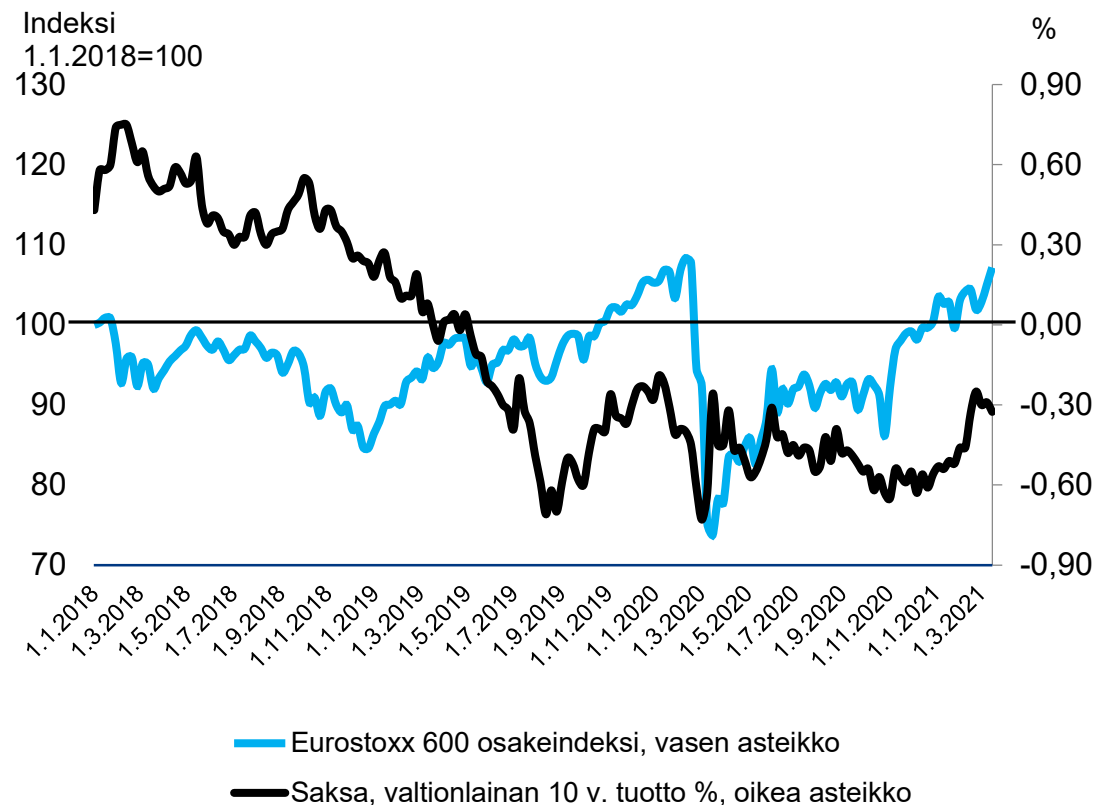
Taloutta leimaa edelleen poikkeuksellinen epävarmuus

Suomen BKT:n volyyymi 2007–2020 ja ennusteet 2021–2022 sekä maailman toteutunut pandemiaepävarmuus



Lähteet: Tilastokeskus 2007Q1–2020Q4, kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu BKT:n volyyymi, EU:n komission 11.2.2021 ennusteet vuositasolla 2021 ja 2022 sekä IMF/WPUI World Pandemic Uncertainty Index

Eurostoxx 600 osakeindeksi ja Saksan valtionlainan tuotto 10 v. % 2018–2021



Lähde: Macrobond, viikkohavaintoja, viimeinen havainto 15.3.2021 aamupäivä

Euroopan finanssisektorin suurimmat riskit

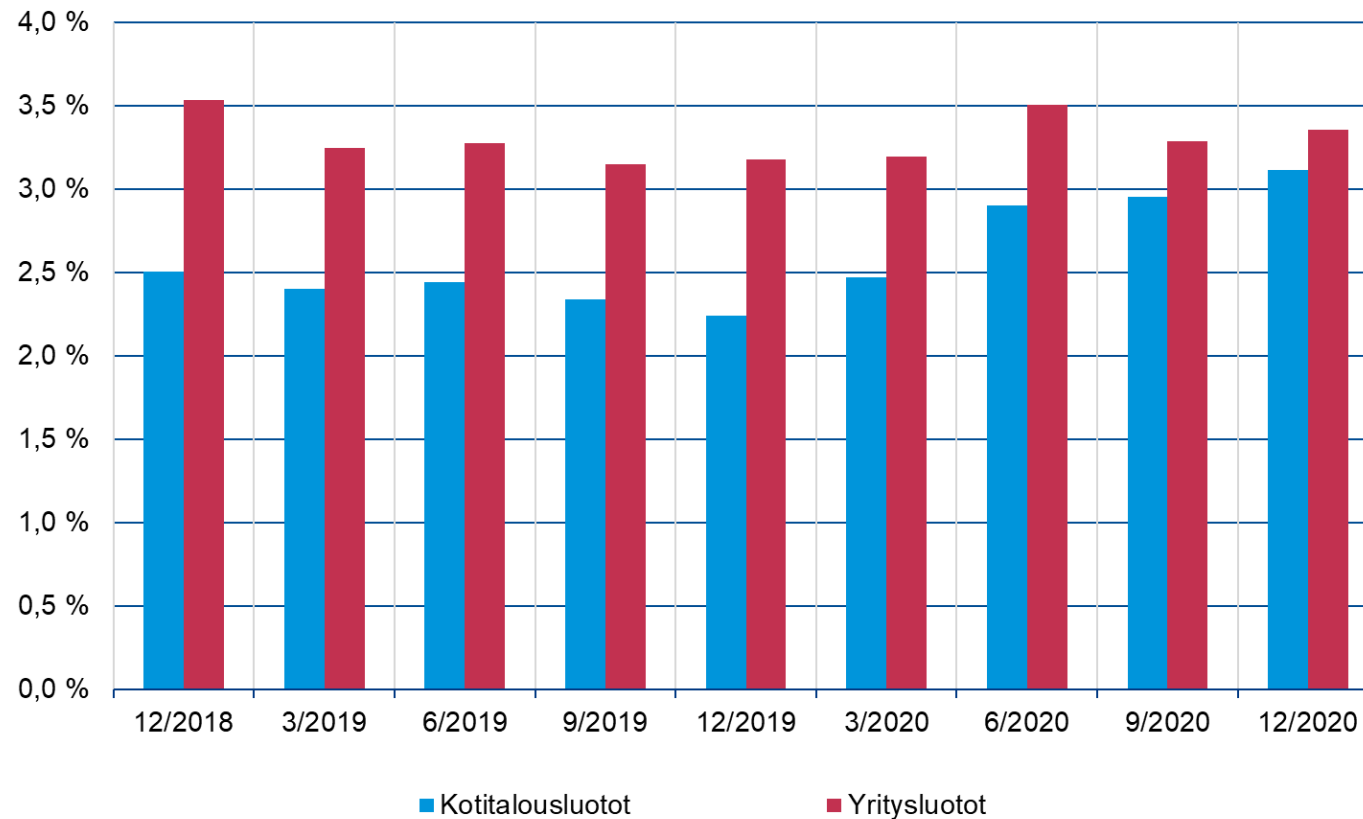
| | | |
|---|---|--|
| Korona- pandemiaan liittyvät järjestelmätason riskit | 1 | Laaja-alaiset yksityisen sektorin maksuvaikeudet globaalin taantuman seurauksena |
| | 2 | Vaikea taloudellinen ympäristö pankeille, vakuutusyhtiöille ja eläkesektorin sijoittajille |
| | 3 | Markkinahinnoittelun ja likviditeettiongelmiin uusi kärjistyminen |
| | 4 | Valtionlainariskien ja velkakestävyysongelmien uusi kärjistyminen |
| Muut merkittävät riskit | 5 | Isot tietojärjestelmiin kohdistuvat kyberiskut |
| | 6 | Isot ongelmat kriittisessä finanssisektorin infrastruktuurissa |
| | 7 | Suuren ympäristöshokin toteutuminen |
| | | Vakava järjestelmätason riski |
| | | Kohonnut järjestelmätason riski |
| | | Järjestelmätason riski |

Lähde: EU-viranomaisten riskiarviot

Suomen pankkisektorin luottoriskit

Ongelmaluottojen kokonaismäärä pysynyt maltillisella tasolla – toimialojen välillä kuitenkin merkittäviä eroja

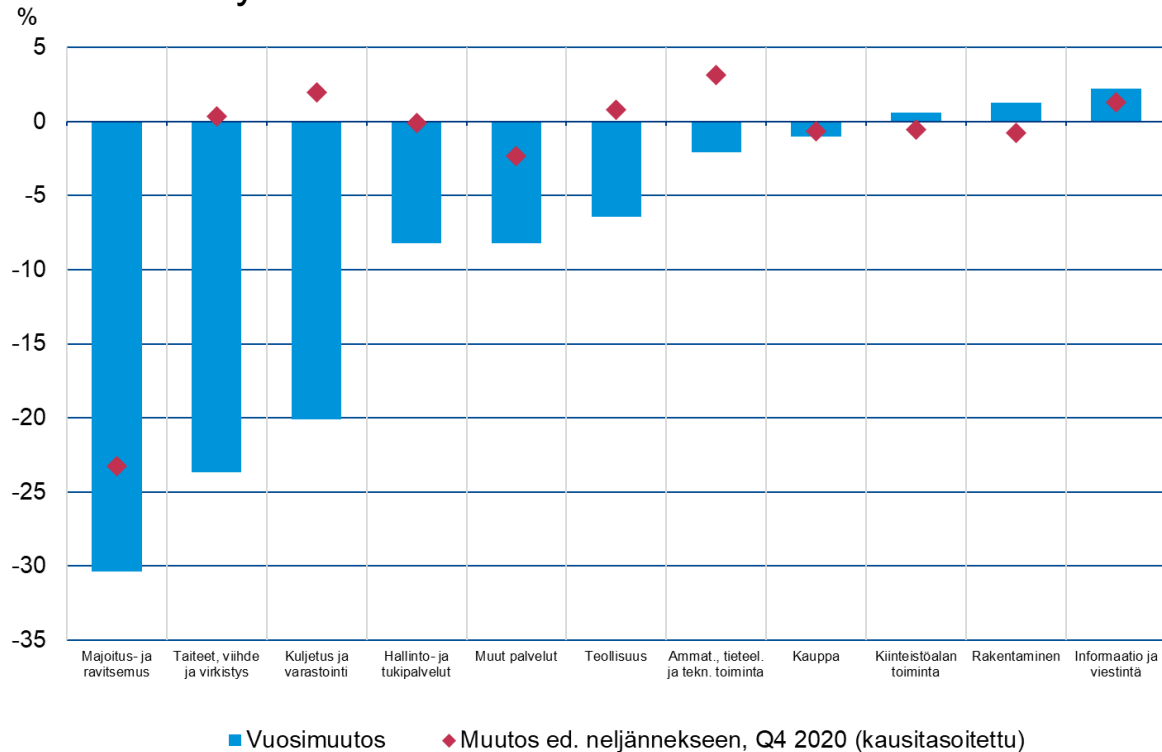
Järjestämättömien ja lainanhoitojoustollisten luottojen osuudet



Lähde: Finanssivalvonta

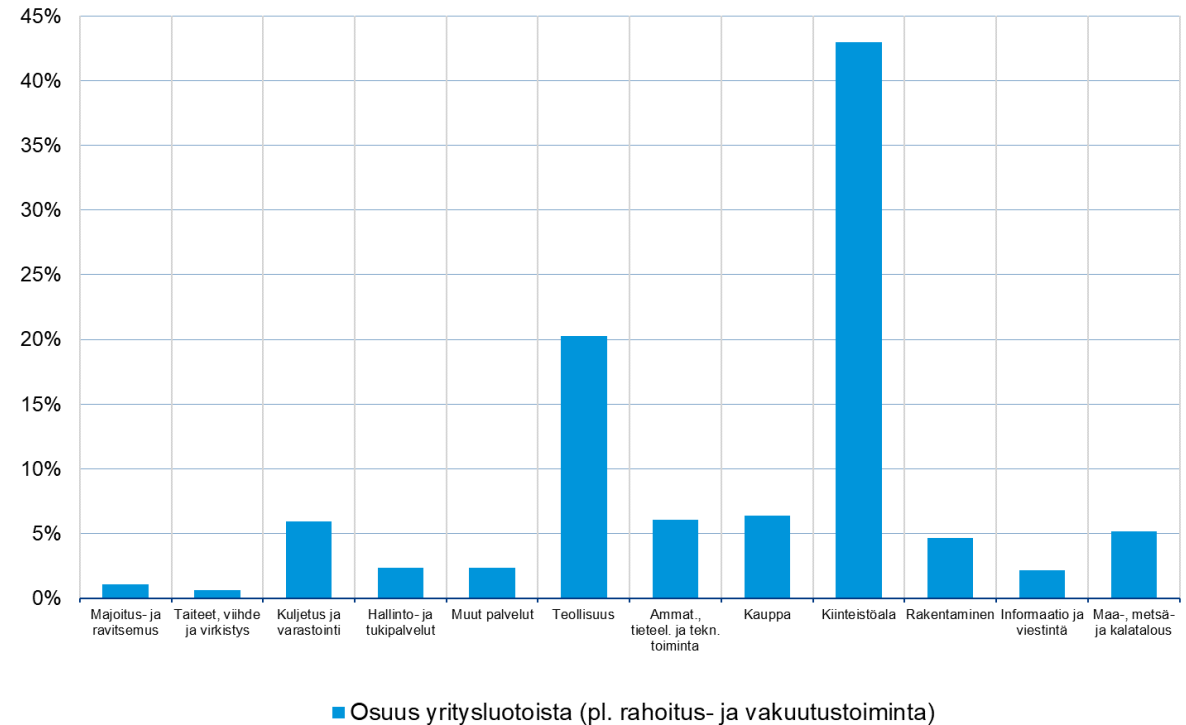
Koronapandemia rasittanut toimialoja eri voimakkuudella

Yritysten liikevaihdon muutokset toimialoittain



Lähde: Tilastokeskus

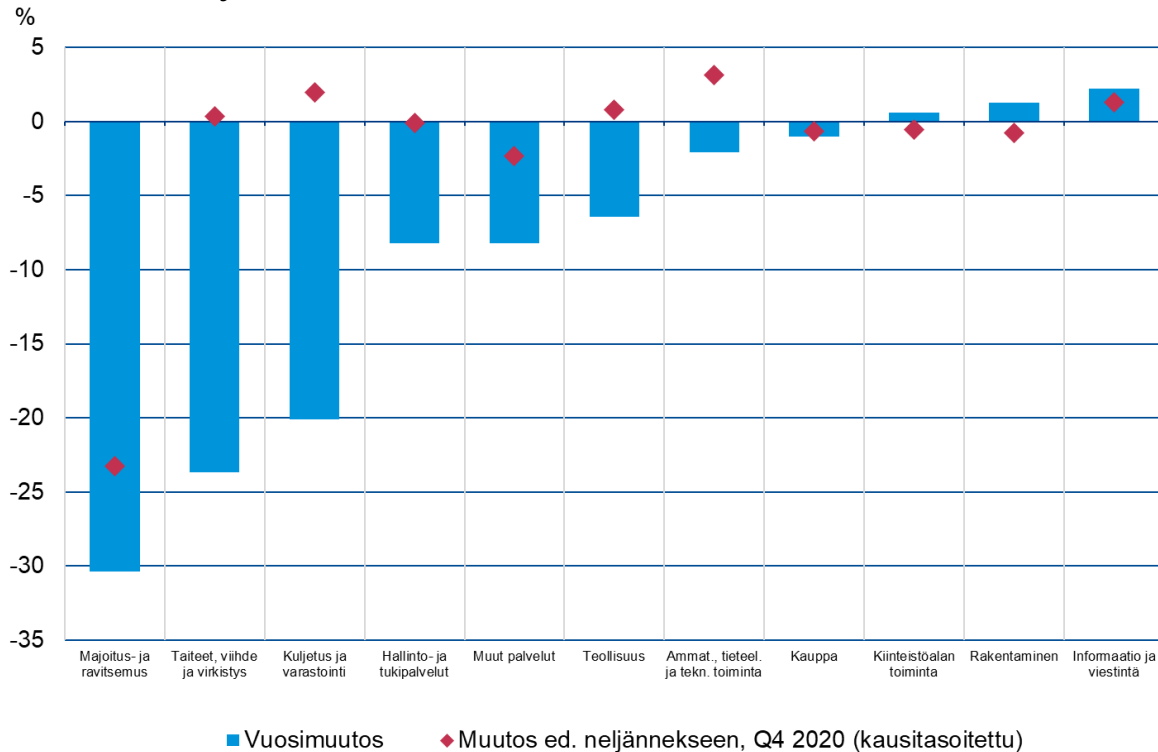
Suomalaispankkien yritysluottojen toimialajakauma



Lähde: Finanssivalvonta

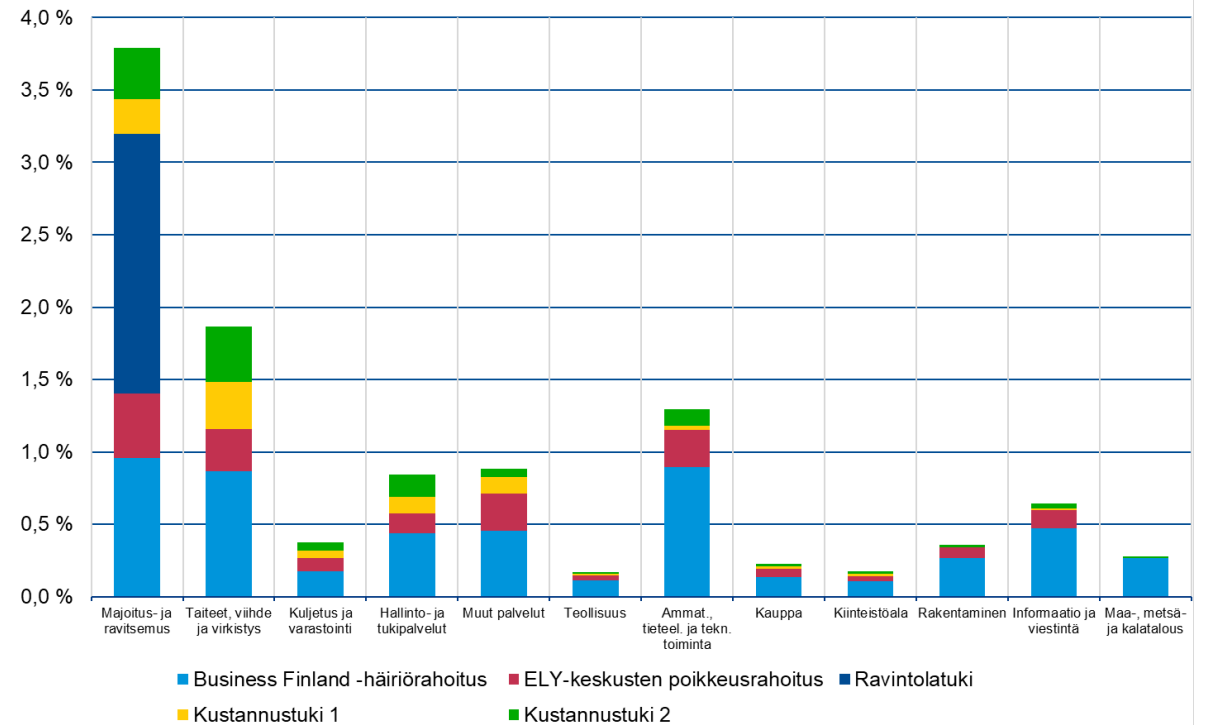
Tukitoimet kohdentuneet pandemiasta kärsineille toimialoille

Yritysten liikevaihdon muutokset toimialoittain



Lähde: Tilastokeskus

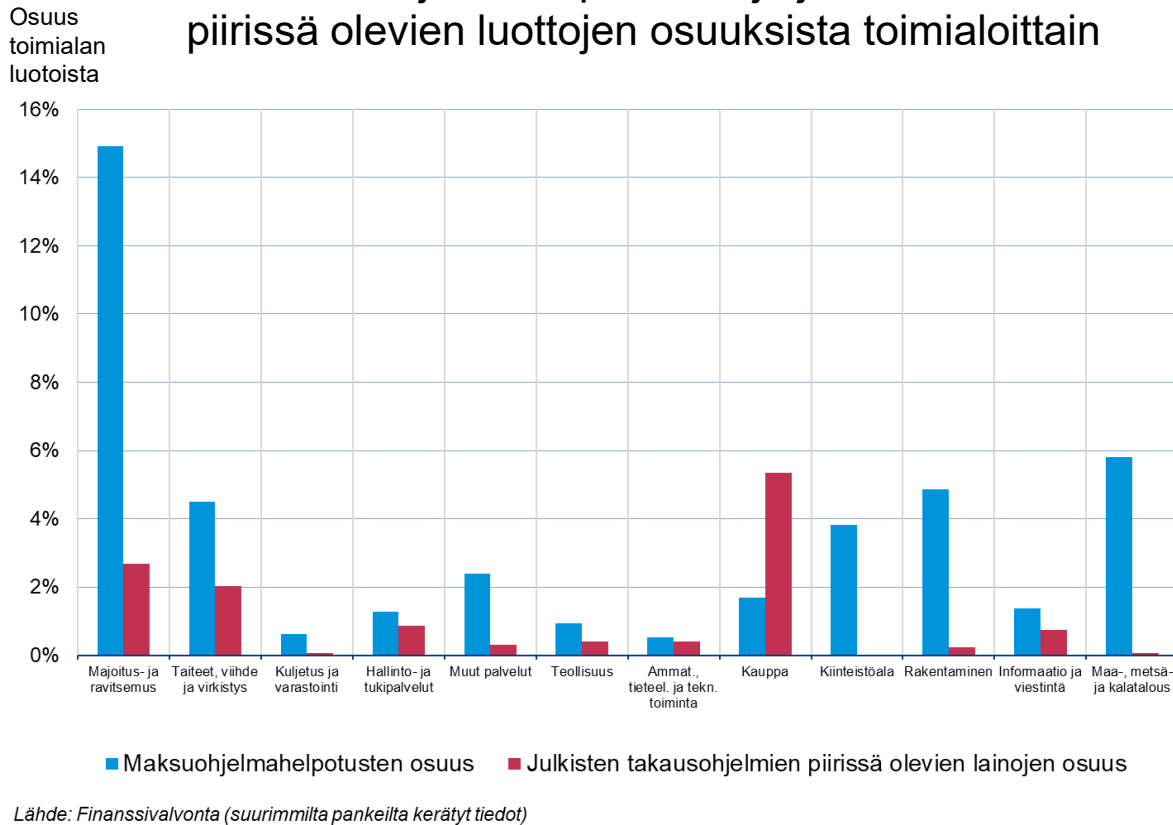
Maksetut tuet suhteessa yritystoimialan vuoden 2019 liikevaihtoon



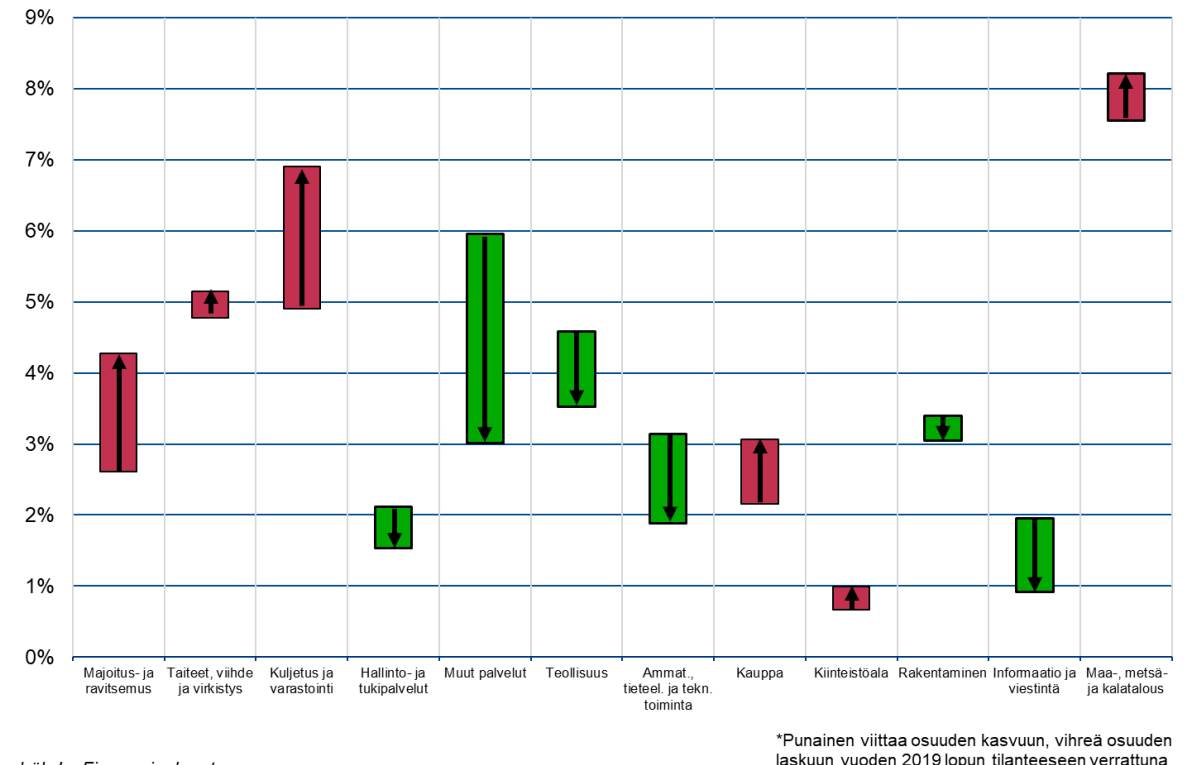
Lähde: Business Finland, Valtiokonttori, Tilastokeskus

Eniten tukea saaneiden toimialojen luottoriskit kohonneet keskimääräistä voimakkaammin vuonna 2020

Arvio maksuohjelmahelpotusten ja julkisten takausten piirissä olevien luottojen osuuksista toimialoittain

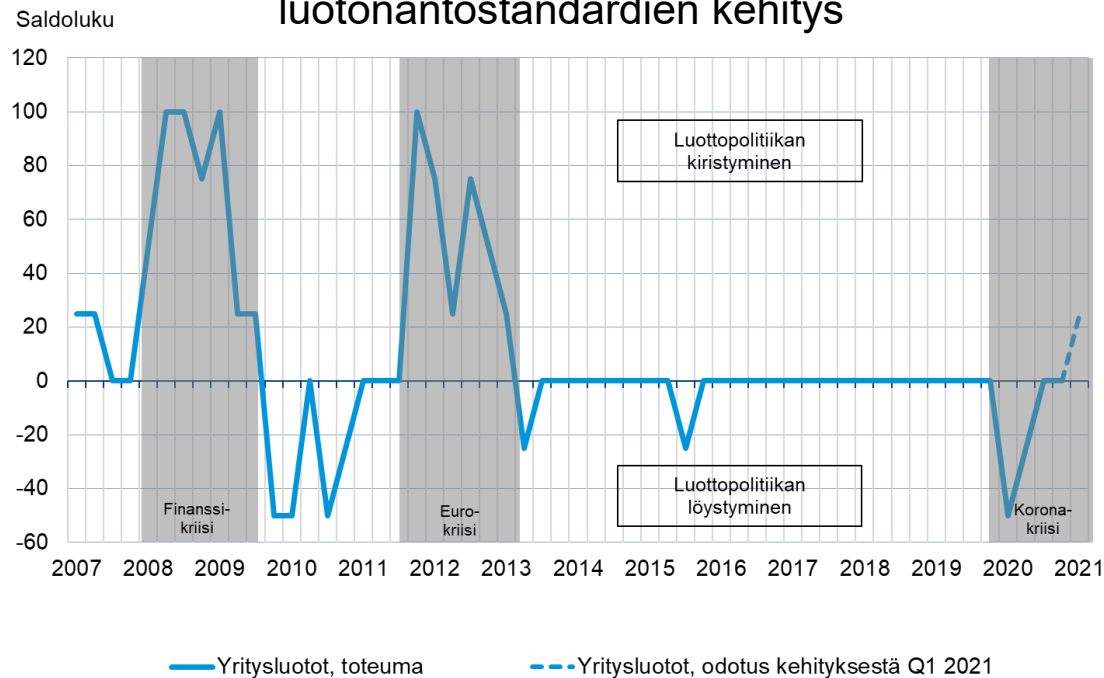


Järjestämättömien luottojen osuudet ja niiden muutokset eri yritystoimialoilla vuonna 2020*



Aiemmista kriiseistä poiketen pankkisektori keventänyt luotonmyöntökriteereitään koronakriisin akuuteimman vaiheen aikana – vahvojen pääomapuskuriensa ansiosta suomalaispankit pystyvät edelleen tukemaan talouden toipumista

Suomalaispankkien yritysluottojen luotonantostandardien kehitys



Lähde: EKP (luontoantokysely)

Suomalaispankkien omien varojen ylijäämä vakavaraisuusvaatimuksiin verrattuna



Lähde: Finanssivalvonta

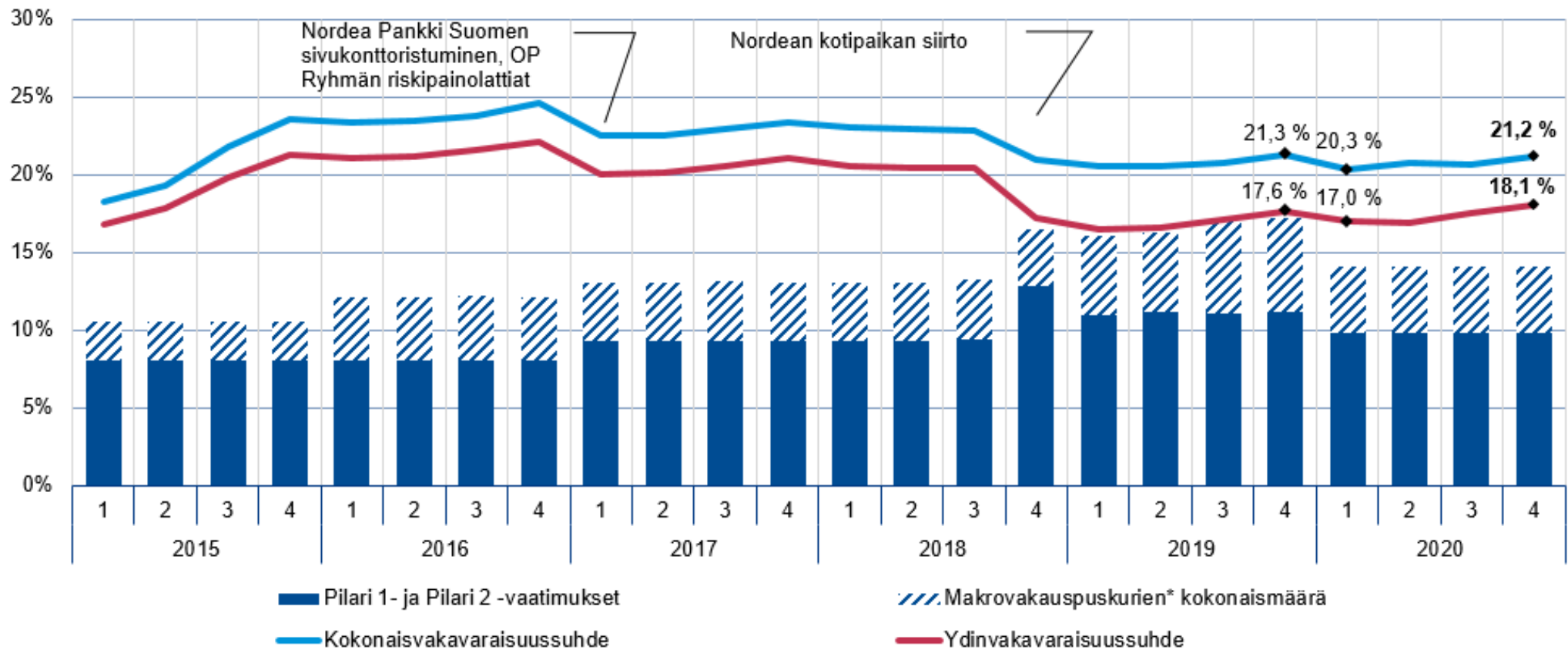
Luottotappioriskit edelleen koholla – pankkisektorilla kuitenkin vahvat puskurit näiden riskien realisoitumista vastaan

- Ongelmaluottojen kokonaismäärä pysynyt maltillisena – toimialojen välillä kuitenkin merkittäviä eroja
 - Toisaalta ongelmaluottojen määrä kasvaa ja luottotappiot realisoituvat tyypillisesti viiveellä suhteessa talouden taantumisiin
- Viitteitä luottoriskien kohoamisesta pandemiasta eniten kärsineillä toimialoilla – osuus suomalaispankkien yritysluotoista kuitenkin maltillinen
 - Järjestämättömät saamiset, luottoriskiltään kohonneiksi luokitellut (IFRS9) luotot sekä arviot velallisten maksukyvyttömyystodennäköisyyksistä kohonneet keskimääräistä voimakkaammin näillä toimialoilla
 - Tukitoimet painottuneet myös eniten kärsineille toimialoille
- Suomalaispankit ovat pystyneet tukemaan taloutta pandemian akuuteimman vaiheen aikana
 - Finanssikriisin jälkeiset sääntely- ja valvontauudistukset → enemmän ja parempilaatuista pääomaa
 - Mittavat finanssipoliittiset tukitoimet, valvonnalliset helpotukset sekä pankkien omat joustot
- Vahvojen pääomapuskuriensa ansiosta pankkisektori pystyy edelleen tukemaan talouden tervettä ja kestäväää jälleenrakennusta
 - Reaalitalouden rahoittamisen jatkaminen
 - Maksuvaikeuksien asianmukainen tunnistaminen sekä riittävät ja etupainotteiset luottotappiovaraukset

Suomen finanssisektorin tila ja riskit

Pankkisektori

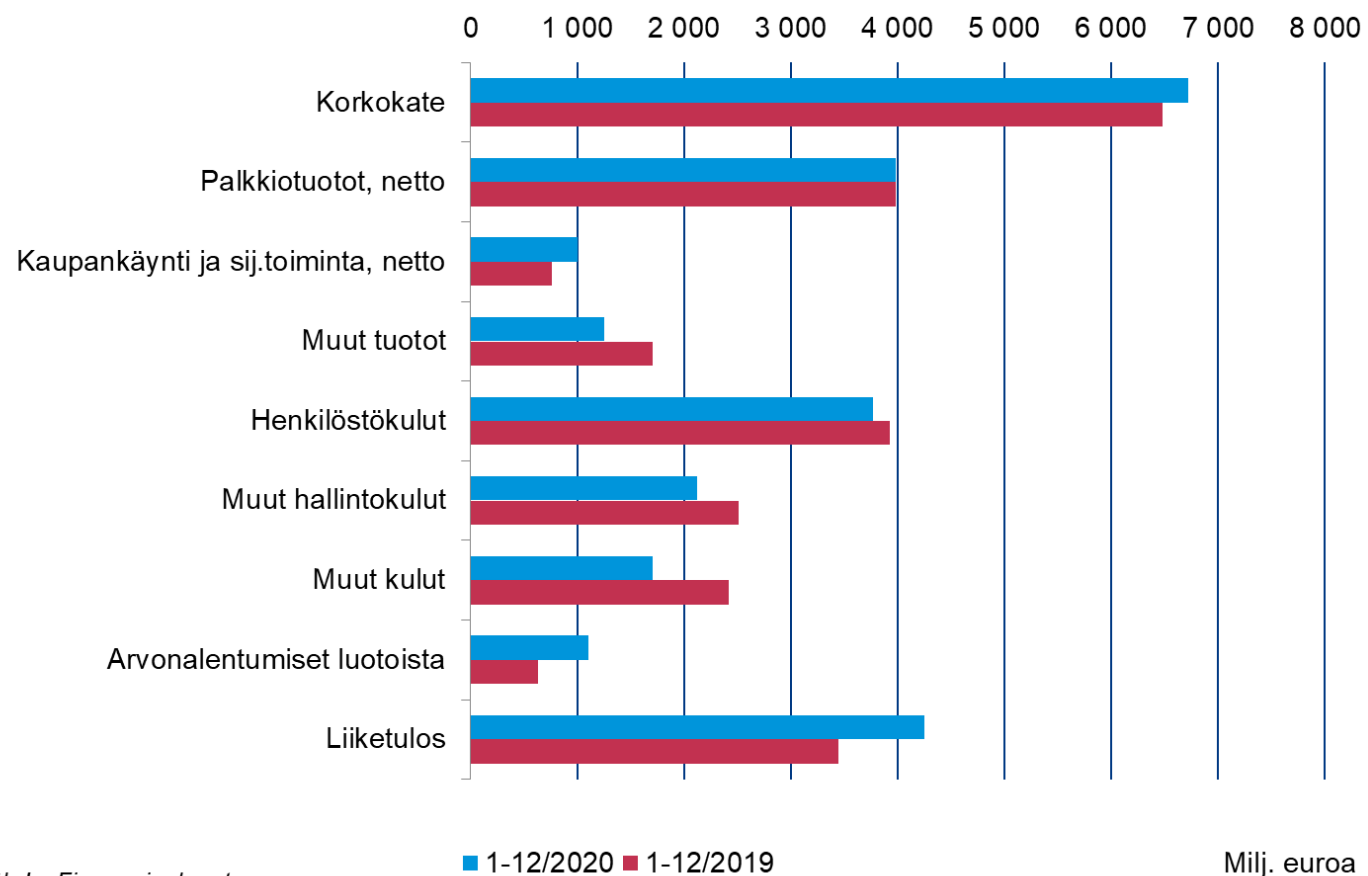
Pankkisektorin vakavaraisuus säilynyt vahvana pandemian aikana



Lähde: Finanssivalvonta

* Kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus, O-SII- ja järjestelmäriskipuskurit

Peruspankkitoiminnan tuottojen vakaa kehitys ja kulujen supistuminen tukenut pankkien kannattavuutta



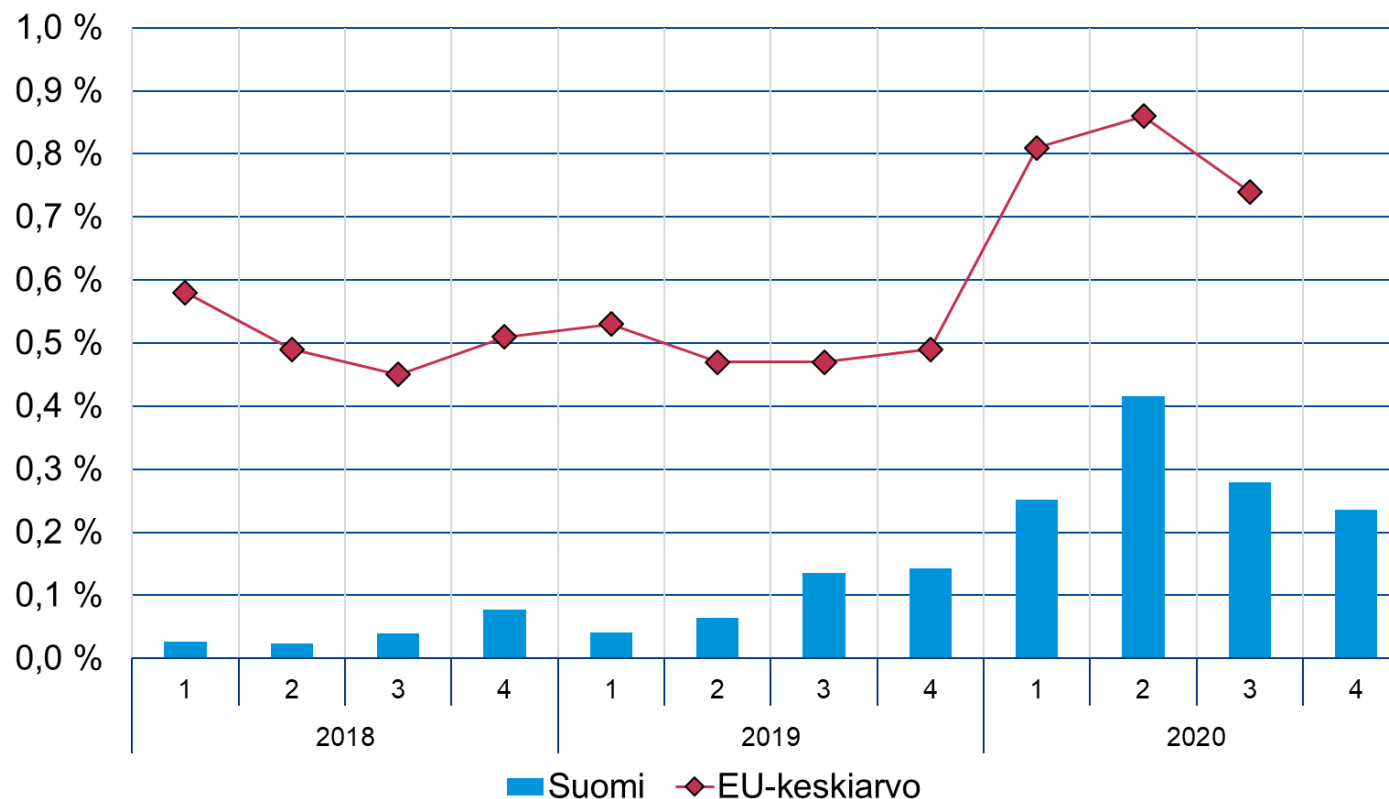
Lähde: Finanssivalvonta

■ 1-12/2020 ■ 1-12/2019

Milj. euroa

Pankit ovat varautuneet kasvaviin luottotappioihin – poikkeuksellinen epävarmuus korostaa riittävän varautumisen merkitystä

Arvon alentumiskirjaukset suhteessa luottokantaan

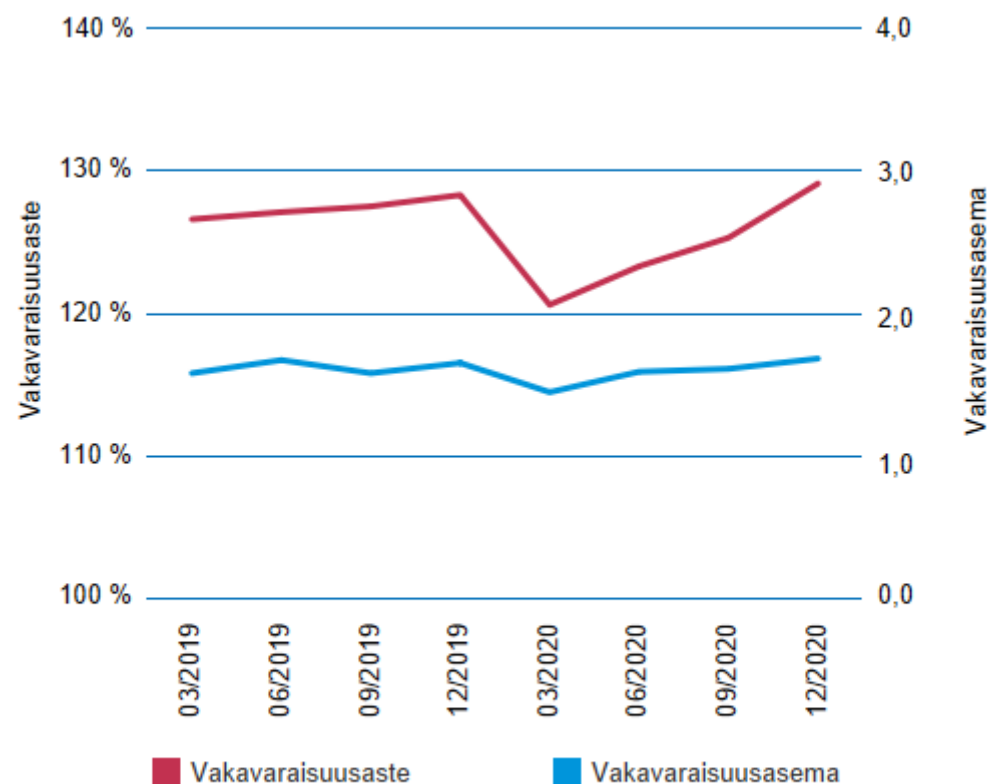


Lähde: Finanssivalvonta, EBA

Työeläkevakuutus

Vakavaraisuusasema palautui edellisvuoden tasolle, työeläkesektorin sijoitustuotot nostivat vakavaraisuusastetta

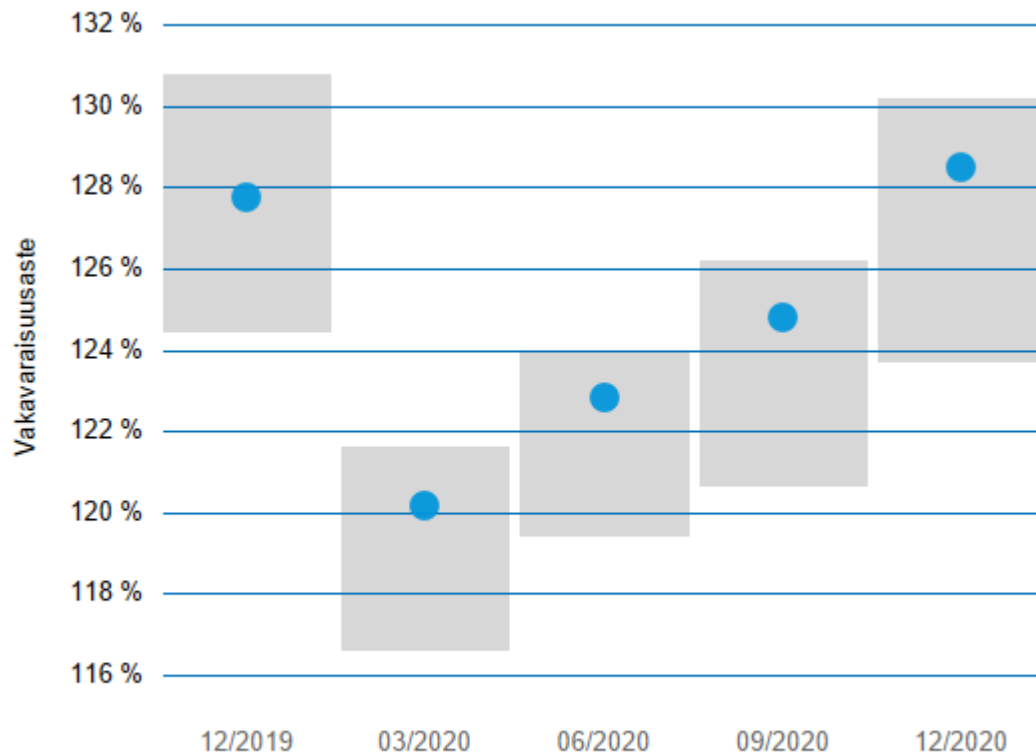
- Loppuvuoden sijoitusmarkkinoiden hyvä kehitys nosti työeläkesektorin koko vuoden sijoitustuoton 4,7 prosenttiin eli yli tuottovaateen
 - Tämä kasvatti eläkevaroja suhteessa vastuovelkaan
- Vakavaraisuusasema pysyi edellisen vuoden tasolla pääomien kasvaessa samassa suhteessa kuin riskit huomioon ottava vakavaraisuusraja



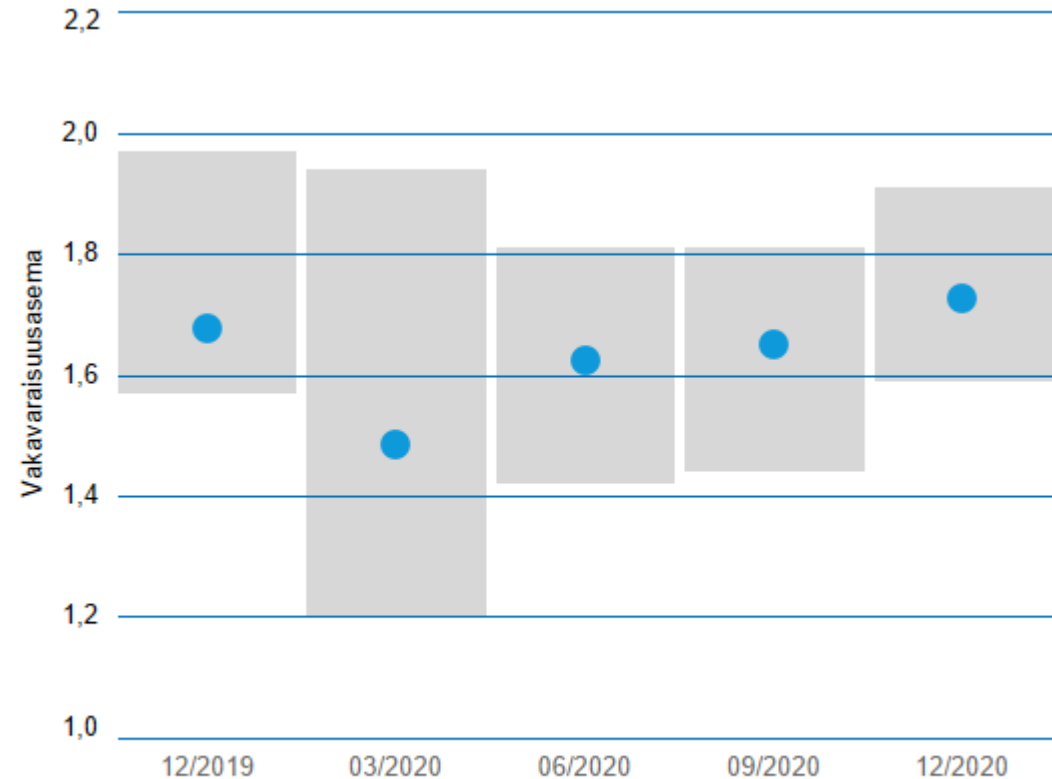
Lähde: Finanssivalvonta

Työeläkeyhtiöiden vakavaraisuus parani loppuvuotta kohden

Vakavaraisuusaste, keskiarvo ja hajonta



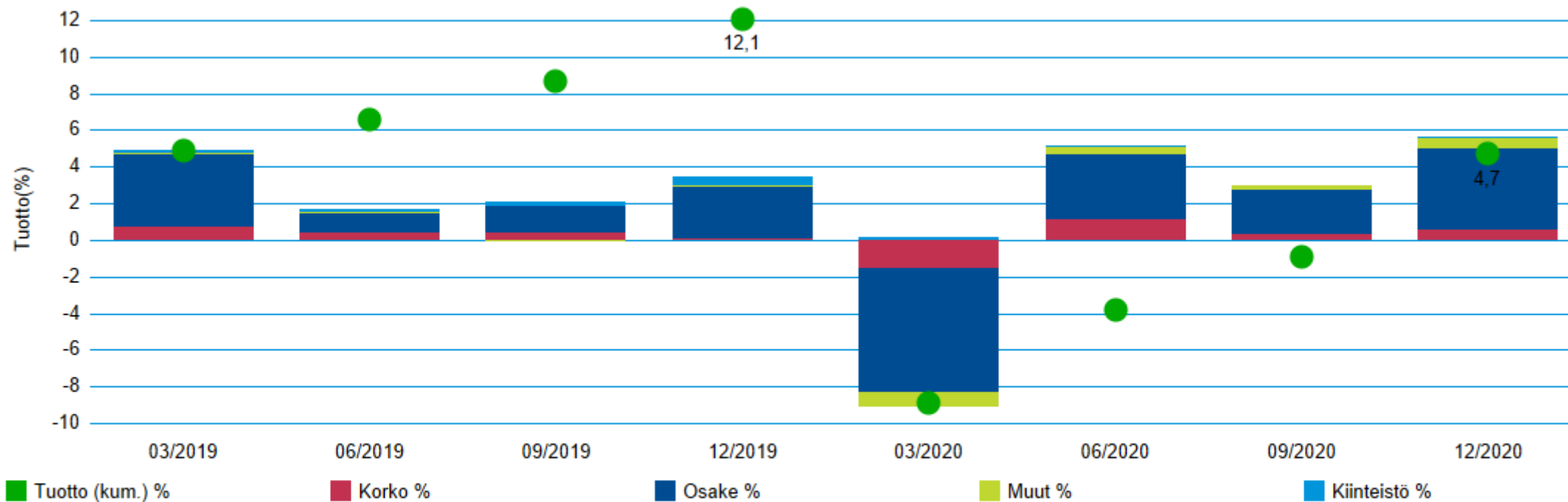
Vakavaraisuusasema, keskiarvo ja hajonta



Lähde: Finanssivalvonta

Sijoitustuotot riippuvaisia osakkeiden arvonmuutoksista

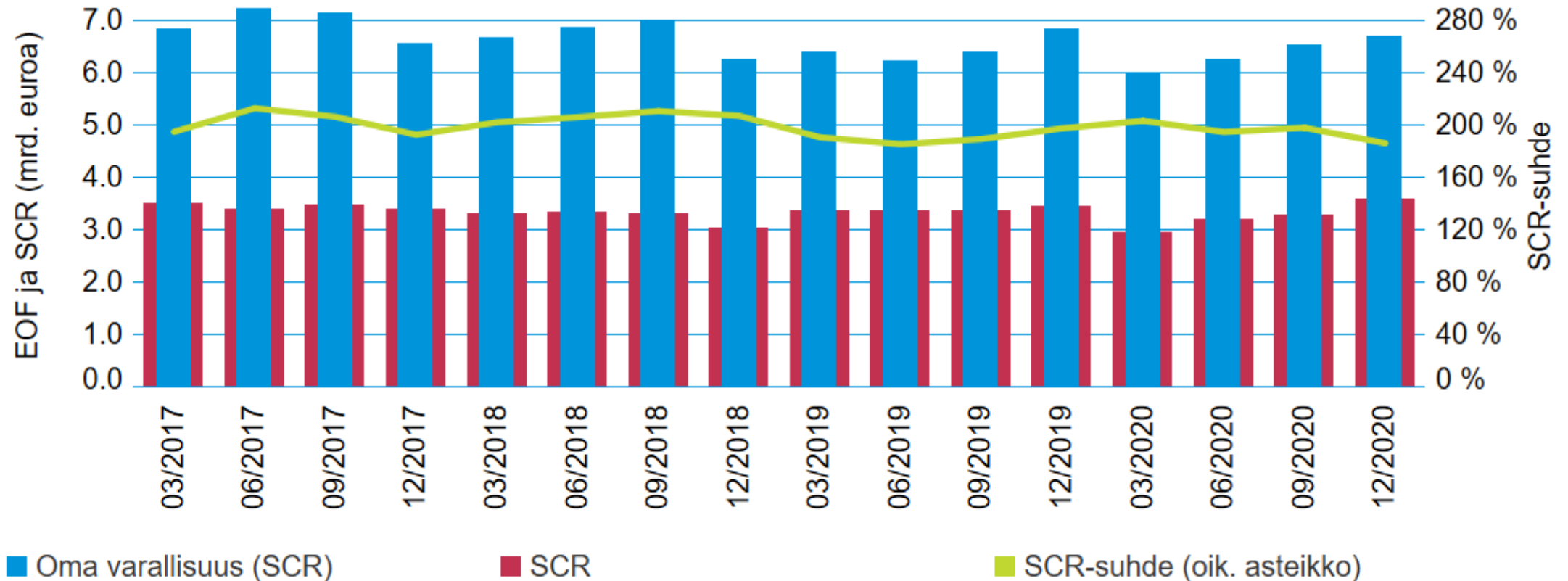
Kumulatiivisen kokonaistuoton kehittyminen sekä kvartaalikohtainen tuotto sijoitusluokittain



Lähde: Finanssivalvonta

Henkivakuutus

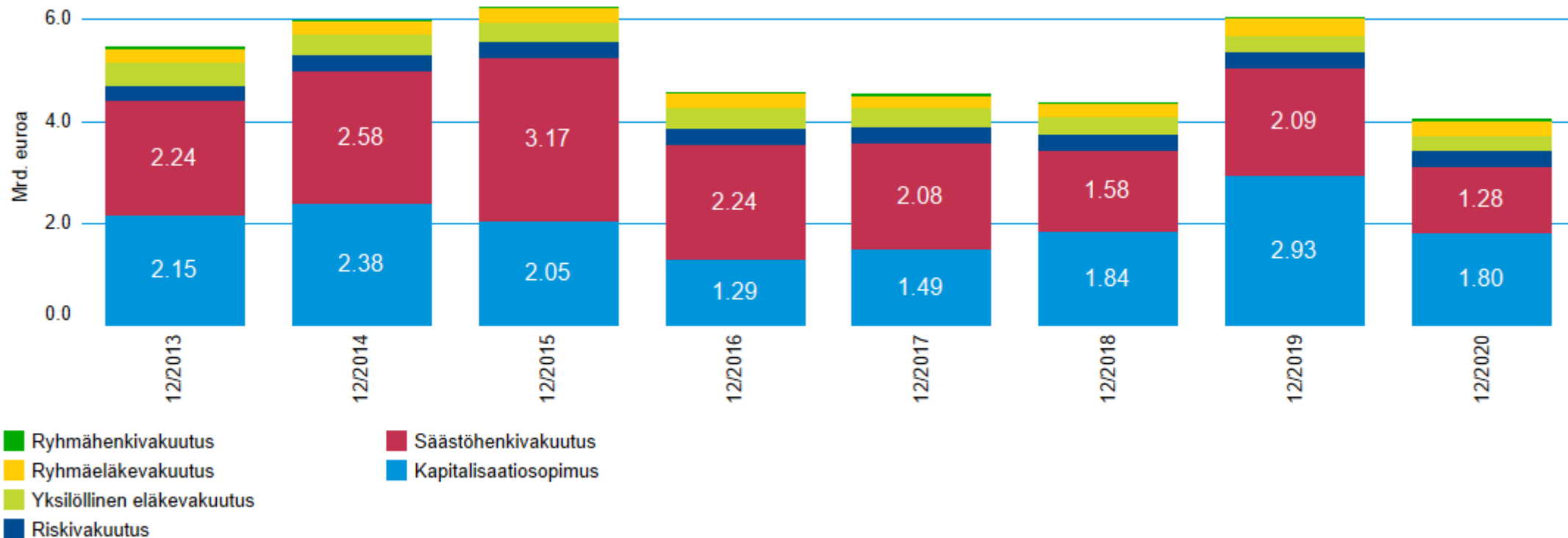
Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus laski, mutta oli edelleen hyvällä tasolla – sijoitukset tuottivat 4,2 %



Lähde: Finanssivalvonta

Liikevoitto kasvoi, vaikka maksutulo oli aiempaa pienempi

Maksutulo vakuutuslajeittain

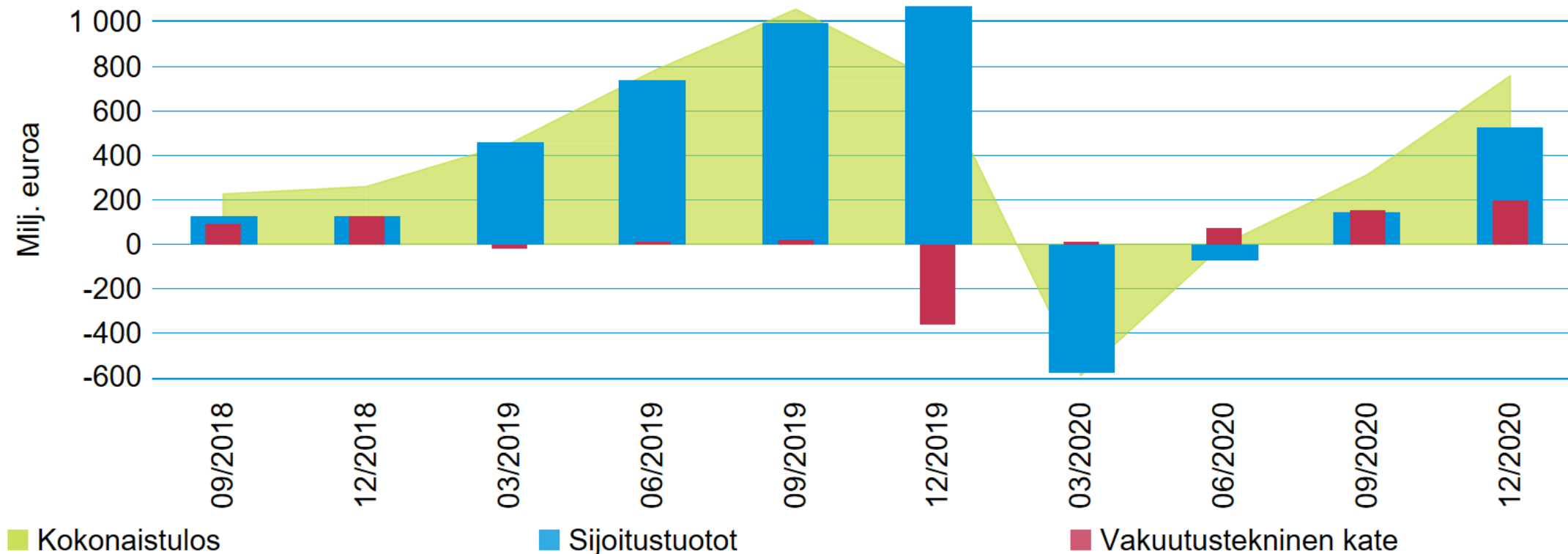


Lähde: Finanssivalvonta

Vahinkovakuutus

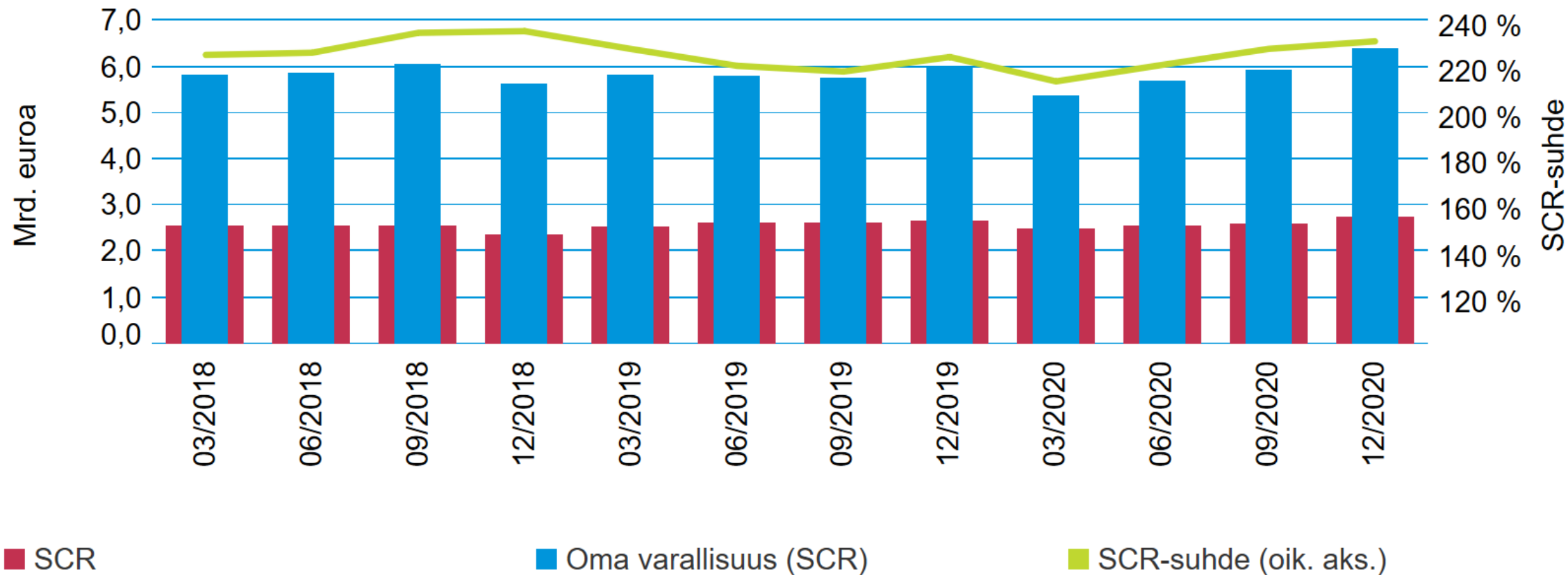
Kaikkien sijoituslajien tuotot positiivisia – korvauskulut laskivat ja kannattavuus parani

Vakuutusliiketoiminnan kannattavuus



Lähde: Finanssivalvonta

Kannattavuuden paraneminen kasvatti omaa varallisuutta ja vahvasti vakavaraisuutta



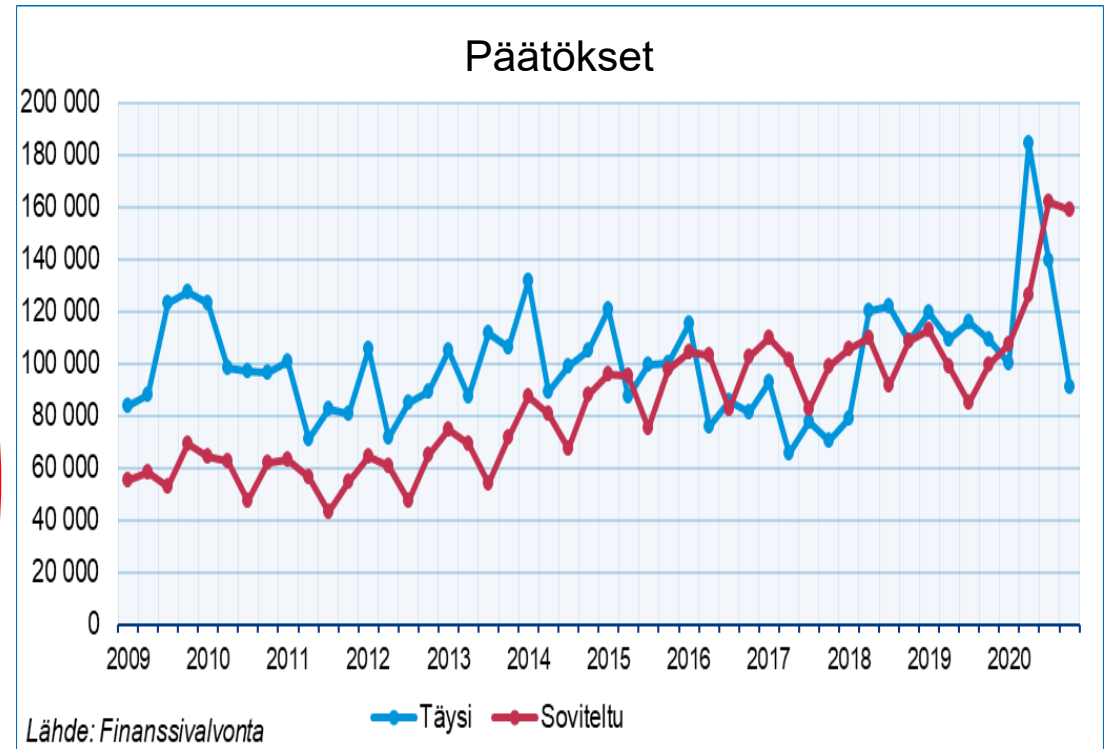
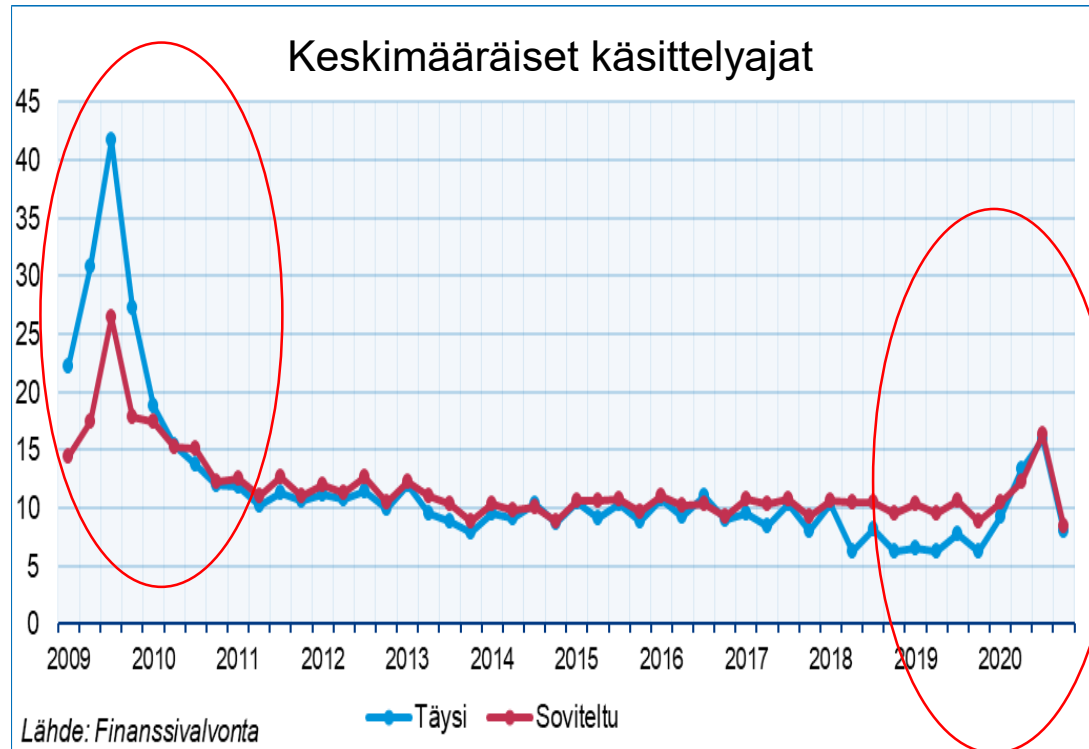
Lähde: Finanssivalvonta

Vahinkovakuutusyhtiöiden korvauskäsittelyssä parannettavaa

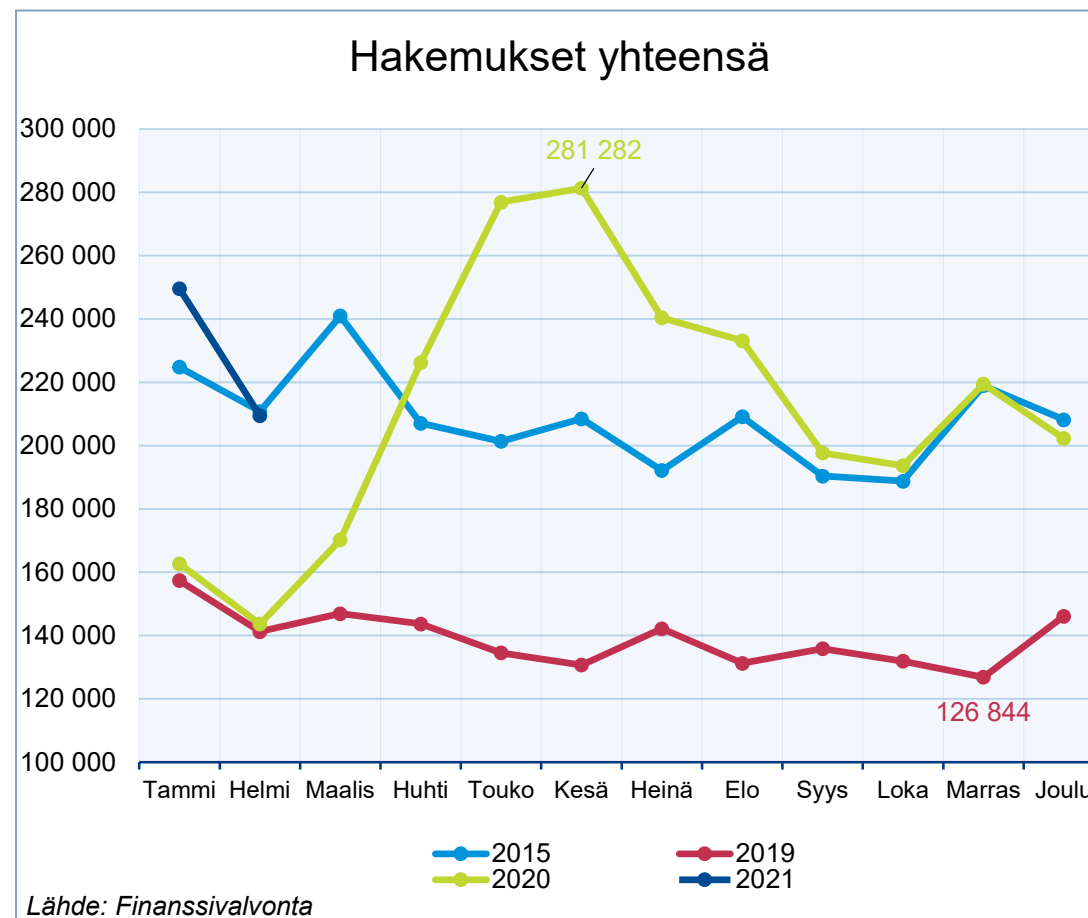
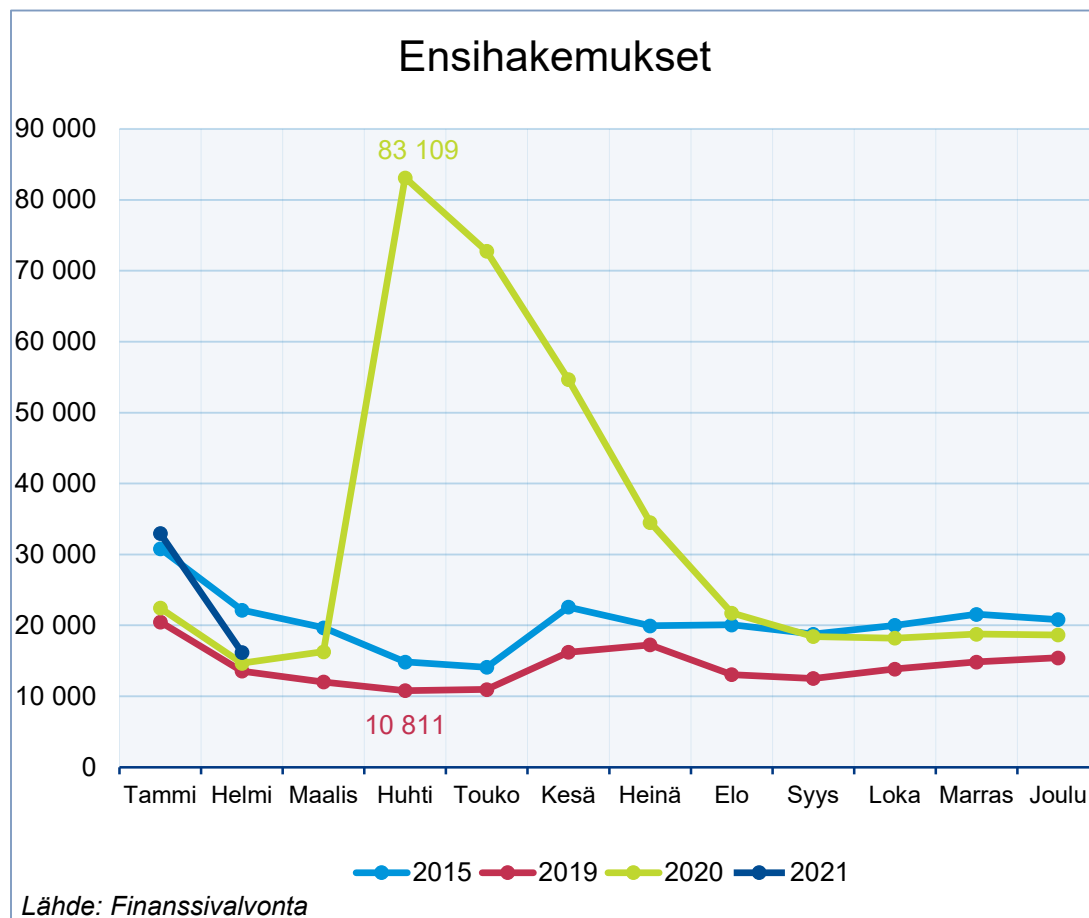
- Eduskunnan oikeusasiamiehelle on tehty useita kanteluita vahinkovakuutusyhtiöiden korvauskäsittelyn puutteista.
 - Erityisesti lakisääteisten vakuutusten, kuten liikennevakuutuksen ja työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen korvauskäsittelylle on laissa asetettu tiukat ja ehdottomat vaatimukset mm. käsittelyaikojen suhteen. Näitä yhtiöt eivät ole noudattaneet.
- Laiminlyönnit osoittavat puutteita yhtiöiden hallinnossa, sisäisessä valvonnassa ja compliance-toiminnossa.
- Finanssivalvonnan valvontatoimet on käynnistetty.

Työttömyyskassat

Keskimääräiset käsittelyajat palasivat normaalille tasolle, tilanne todennäköisesti heikentyy rajoitustoimista johtuen maalis-huhtikuussa



Ensihakemusmäärät kääntyivät kevään 2020 räjähdysmäisen kasvun jälkeen nopeaan laskuun – kokonaishakemusmäärät yhä hyvin korkealla tasolla



Some ja sijoittaminen



Sosiaalisen median sijoituskeskusteluiden pelisäännöt kiinnostavat

- Finanssivalvonnalle on viime aikoina tullut aiempaa enemmän yhteydenottoja sijoituskeskusteluista ja -kirjoittamisesta sosiaalisessa mediassa.
- Yhteydenotot ja kyselyt ovat liittyneet muun muassa siihen,
 - milloin somekeskustelussa voi olla kyse **kurssimanipulaatiosta**,
 - milloin somekeskustelu voidaan katsoa **sijoitussuosituksen antamiseksi** ja
 - mihin sijoittajien pitäisi kiinnittää huomiota somekeskusteluissa.
- Yhteydenotoista ilmenee, että pelisääntöjä on tarve käydä läpi.
- Finanssivalvonta valvoo sosiaalisen median kirjoittelua kurssimanipulaatio- ja sijoitussuositussäätelyn noudattamisen näkökulmasta.

Milloin keskustelu muuttuu manipulaatioksi?

- Lisääntynyt kiinnostus sijoittamiseen on lisännyt keskustelua sosiaalisessa mediassa.
 - Keskustelu osakkeista ja sijoittamisesta on luonnollisesti sallittua ja tärkeää.
 - Mielipiteitä ja näkemyksiä esittäessä tulee huomioida manipuloinnin kieltö.
- Manipulaation muotoja on useita, mutta **keskeistä manipulaatiolle on se, että harhaanjohtaa muita omilla toimillaan.**
- Markkinoiden manipulaatiota voi olla esimerkiksi **harhaanjohtavan tai kokonaan väärän informaation levittäminen, kun tavoitteena on vaikuttaa osakkeen kurssiin:**
 - Esimerkiksi sijoitusalan ammattilaisena esiintyvä henkilö esittää harhaanjohtavia ostosuosituksia pyrkiäkseen nostamaan osakkeen kurssia tai
 - sijoitusalan asiantuntijana profiloitunut henkilö esittää yhtiön tulevan positiivisen tuloksen varmana tietona.
- **Markkinoiden manipulointikieltö koskee kaikkia henkilöitä ja kiellon rikkomisesta on säädetty rikosseuraamus.**

Milloin kyse voi olla sijoitussuosituksen antamisesta?

- Sijoitussuositukseen liittyvät säännökset koskevat pääasiassa **ammattianalyytikkoja**.
- Säännöksiä sovelletaan myös muihin henkilöihin, jotka sosiaalisessa mediassa tai muutoin **toistuvasti ehdottavat sijoituspäätöksiä ja esiintyvät rahoitusalan asiantuntijoina**.
- Merkitystä on suosituksen sisällöllä ja suosituksen kohdentamisella: **onko suositus tarkoitettu jakelukanaville tai yleisölle?** (Esimerkiksi osta-, myy- ja pidä-suositukset)
- Suositukset tulee esittää **puolueettomasti** ja suosituksen yhteydessä julkistaa sen laatijan **omistukset ja eturistiriidat**, jotka liittyvät suosituksen kohteena olevaan osakkeeseen. Näitä ovat muun muassa
 - omien mielipiteiden ja näkemysten erottaminen faktoista ja
 - suosituksen puolueettomuutta heikentävien seikkojen julkistaminen.

Huolestuttavia piirteitä sosiaalisen median sijoittamista koskevissa keskusteluissa

- Finanssivalvonta pitää huolestuttavana sitä, että sosiaalisen median keskusteluissa pyritään manipulatiivisesti vaikuttamaan osakekursseihin.
 - Toiminta on omiaan heikentämään luottamusta markkinoiden toimintaan ja luotettavaan hinnanmuodostukseen.
- ESMA on 02/2021 antanut kannanoton, jossa se varoittaa sijoittajia perustamasta sijoituspäätöksiä pelkästään sosiaalisen median keskustelujen informaatioon.
- Sosiaalisen median sijoituskeskusteluissa on hyvä huomioida seuraavia asioita:
 - Sijoituspäätökset tulisi perustaa **luotettavaan ja faktapohjaiseen informaatioon**.
 - Sijoituspäätöksiä tehdessä tulisi pitää mielessä **omat sijoitustavoitteet**, sijoituskohteiden **hajauttamisen hyödyt ja kyky kantaa tappioita**.
 - Sijoittajan riski tappioille kasvaa volatiliteetin noustessa, erityisesti ns. viputuotteissa.
 - Sijoittajien yhdessä organisoimat, osakkeen hintaan vaikuttavat toimet voivat olla manipulaatiota.

Yhteenveto



Suomen finanssisektori kestänyt toistaiseksi kohtuullisen hyvin koronapandemian vaikutukset, mutta toimintaympäristö on poikkeuksellisen epävarma

- Suomalainen finanssisektori on selvinnyt talouden taantumasta vakavaraisena vuonna 2020.
- Riskejä lisäävät
 - pandemian pitkittymisen vaikutukset talouteen,
 - pandemian vuoksi tehtyjen tukitoimien päättymisen aikanaan sekä
 - finanssimarkkinoiden hinnoittelun mahdolliset nopeat korjausliikkeet.
- Finanssisektorin vakavaraisuus antaa puskuria kohdata myös tulevat riskit.



Kerromme finanssisektorista, valvonnasta ja keskeisistä vuoden 2020 teemoista juuri julkaistussa toimintakertomuksessamme: www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/toimintakertomukset/toimintakertomus-2020/

” *Kiitos.*

